

به نام آنکه هستی نام از او یافت

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس: ادبیات فارسی	نمره به عدد:
نام دبیر: محمودی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴ / ۳ / ۶	نمره به حروف:
کلاس: دهم تجربی	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
شماره صندلی:	ساعت برگزاری: ۱۰ صبح	

ردیف	عزیزان جواب سئوالات را با خودکار آبی یا مشکی در برگه‌ی پاسخنامه بنویسید.	بارم
	قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	معنی واژگانی را که زیر آن‌ها خط کشیده شده بنویسید. الف) عنان و <u>سنان</u> را پر از تاب کرد. ب) در <u>باره</u> بگشاد گردآفرید. ج) در چنان <u>بیغوله‌ای</u> آشنایی غنیمتی بود. د) وین بوم <u>مِحنَت</u> از پی آن تا کند خراب	۱
۲	نادرستی‌های املائی را بیابید و شکل صحیح آن را بنویسید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: (آرامش و طمعینه / کنگره / تسبیه / اسطوره / ستوح) ب: هر که داد از خویشان بدهد از داور مستقنی باشد. ج: دست معلم از (وقب/ وغب) حیوان روان شد؛ فکّ زیرین را پیمود و در (آخوره/ آخره) ماند. د: غبار راهگزارت کجاست تا حافظ/ به یادگار نسیم سبا نگه دارد	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	نوع حذف فعل را در بیت «سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری/ که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد» بنویسید.	۰/۵
۴	مُمال واژه‌های مزاح..... و سلاح..... است.	۰/۵
۵	نوع ترکیب را بنویسید و هسته را مشخص کنید. ماهی دریا / مسافرِ دیرین	۰/۵
۶	با توجه به بیت، گزینه صحیح را انتخاب کرده و به سوالات پاسخ دهید. (چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت؟ ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد) الف: چو در مصراع اول (حرف ربط/ ادات تشبیه) است. ب: نقش ضمیر متصل را در «گفتمش» مشخص کنید. ج: با توجه به بیت، در کدام قسمت پرسش انکاری دیده می‌شود؟ د: نهاد و گزاره در « من آزاده از خاک آزادگانم» کدام‌اند؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵
۷	نوع جملات را مشخص کنید. (ساده- مرکب) الف) فرجام کار غافلان چنین باشد و اکنون وقت حیلست است. ب) هدیه‌ها می‌داد هر درویش را / تا بیابد نطق مرغ خویش را	۱
۸	با توجه به مصراع «نماند ایچ با روی خورشید رنگ» کدام واژه دچار تحول شکل نوشتاری شده است؟	۰/۲۵
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۹	نام پدیدآورنده‌ی کدام اثر <u>نادرست</u> است؟ الف: اخلاق محسنی: واعظ کاشفی ب: اسرارالتوحید: محمدبن منور ج: اتاق آبی: سهراب سپهری د: سمفونی پنجم جنوب: تولستوی	۰/۵
۱۰	کدام گزینه به شیوه‌ی <u>بلاغی</u> سروده شده است؟ الف: جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت ج: مخور طعمه جز خسروانی خورش ب: روزکی چندی سخن کوتاه کرد د: همه قبیله‌ی من عالمان دین بودند	۰/۵

۱	۱) یک بیت از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیه‌ی آن <u>بیم و تسلیم</u> باشد. ۲) بیت را کامل کنید. فلک _____ ملک آفرین‌گوی رزم شماس	۱۱
۰/۷۵	معنی کنایی عبارت‌های زیر را بنویسید. الف: کُمت کسی لنگ بودن: ب: گندم‌نمای جو فروش مباش: ج: سپر انداختن:	۱۲
۰/۷۵	الف: حماسه در لغت به چه معناست؟ ب: برای ویژگی پهلوانی ادبیات حماسی یا حوادث خارق‌العاده یک مثال از شاهنامه بیاورید؟	۱۳
۰/۵	موثرترین شیوه‌ای که مولوی در «مثنوی معنوی» از آن بهره گرفته..... است، به معنای تشبیه کردن و مثل آوردن.	۱۴
۱	آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف: کافتاب نعمتم شد زیر میغ ب: قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام ج: کز همه شیرین سخنی گوش ماند د: گرچه ماند در نیشن شیر و شیر (کنایه / مجاز) (تناسب / تشبیه) (حسامیزی / ایهام) (جناس / مبالغه)	۱۵
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱	مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافی‌ست.) الف: برای من خواندن این‌که شن‌های ساحل نرم است، بس نیست. ب) از کوزه همان برون تراود که در اوست. ج) گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری د) با بدان کم نشین که صحبت بد/ گرچه پاکی تو را پلید کند الف: ز حیوان کم نشاید بودن ای دل! ب: توجه به هم‌نشین و انتخاب دوست ج: شناخت مبتنی بر احساس و تجربه د: بار بشر را به دوش گرفتن ر: از او آن صفت می‌زاید و از من این صورت می‌آید.	۱۶
۴	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف: هر که در مسلخ گرمابه بود، همه برپای خاسته بودند و نشستند تا ما جامه پوشیدیم. ب: تا عالمیان بدانند هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید. پ: در حضيض هم می‌توان عزیز بود. ش: زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت د: اما معلم درنماند. گریزی رندانه زد. و: «گفت: روزی سزای او بدهی که مال از رعیت تمام ستده باشد.» س: حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست ر: رنج هیچ‌کس ضایع مکن!	۱۷
۰/۵	چرا ناصر خسرو دعوت وزیر را نپذیرفت؟	۱۸
۰/۵	مولانا در این بیت بر چه مفهومی تاکید دارد؟ صد هزاران این چنین اشباه بین فرق‌شان هفتادساله راه بین	۱۹
۰/۵	منظور از «ابدال حق» در شعر طوطی و بقال مولانا چه کسانی است؟	۲۰
۰/۵	فردوسی، گردآفرید را در نبرد با سهراب با چه ویژگی‌هایی توصیف کرده است؟	۲۱
۰/۵	ادبیات غنایی را تعریف کنید.	۲۲
۰/۵	بیت «گل به همه رنگ و برازندگی / می‌کند از پرتو من زندگی» به کدام ویژگی «چشمه» اشاره دارد؟ الف: شرمندگی و خجالت‌زدگی ب: غرور و خودشیفتگی ج: تواضع و فروتنی	۲۳
۲۰	تو بهاری و بهاران از توست	

کلید سوالات

به نام آنکه هستی نام از او یافت

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس: ادبیات فارسی	نمره به عدد:
نام دبیر: خانم محمودی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴ / ۳ / ۶	نمره به حروف:
کلاس: دهم تجربی	مدت آزمون: ۷۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
شماره صندلی:	ساعت آزمون: ۱۰ صبح	

* عزیزان جواب سوالات را در برگه‌ی پاسخنامه با خودکار آبی یا مشکی بنویسید.

ردیف	بارم	سوال
		قلمرو زبانی (۷ نمره)
۱	۱	الف: سرنیزه ب: قلعه / حصار ج: کنج / گوشه‌ای دور از مردم د: غم و اندوه / رنج
۲	۲	الف: طمانینه / تسبیح / ستوه ب: مستغنی ج: وقب / آخره د: راهگذار / صبا
۳	۰/۵	باشد / حذف فعل به قرینه معنایی
۴	۰/۵	مزیح / سلیح
۵	۰/۵	ترکیب اضافی (ماهی: هسته) ترکیب وصفی (مسافر: هسته)
۶	۱/۲۵	الف: حرف ربط ب: به او گفتم / متمم ج: ز دست بنده چه خیزد؟ د: من (نهاد) آزاده از... (گزاره)
۷	۱	الف: ساده / هم‌پایه ب: هدیه‌ها می‌داد... (هسته یا پایه) تا (حرف وابسته‌ساز) بیابد نطق... (وابسته یا پیرو)
۸	۰/۲۵	ایچ / هیچ
		قلمرو ادبی (۵ نمره)
۹	۰/۵	گزینه ب تولستوی
۱۰	۰/۵	گزینه ج بلاغی
۱۱	۱	(۱) ز کس جز خداوندشان بیم نیست به فرهنگشان حرف تسلیم نیست (۲) فلک در شگفتی ز عزم شماست
۱۲	۰/۷۵	الف: ناتوان در انجام کار ب: پرهیز از دورویی و ریاکاری ج: تسلیم شدن
۱۳	۰/۷۵	الف: شجاعت و دلاوری ب: رستم پهلوانی / سیمرغ
۱۴	۰/۵	تمثیل
۱۵	۱	ج: کنایه ب: تناسب ج: حسامیزی د: جناس

فلمرو فکری (۸ نمره)

۱	الف: گزینه ج ب: گزینه ر ج: گزینه الف د: گزینه ب	۱۶
۴	الف: هرکسی که در رختکن حمام بود ایستادند و ننشستند تا ما لباس مان را به تن کردیم. ب: تا مردم بدانند هرگز فریب فریبکاران با خواست و اراده‌ی خداوند برابر نیست. پ: در جای بی‌ارزش و پست هم می‌توان به مقام بالایی رسید. س: سخنم را به هیچ غریبه‌ای نمی‌گویم و اسرارم را تنها با خدا و دوست رازدار در میان می‌گذارم. ش: از این دنیا انسان‌های زیادی عبور کرده‌اند. د: اما معلم جا نزد و راه فرار زیرکانه‌ای پیدا کرد. ز: تلاش هیچ‌کس را بی‌ارزش و تباه نکن! و: گفت: روزی سزای عمل او را می‌دهی که اموال زبردستان را کامل گرفته باشد.	۱۷
۰/۵	به خاطر ظاهر نامناسبش و قضاوت وزیر که مبادا او را گدا تصور کنند.	۱۸
۰/۵	توجه بر تفاوت‌های درونی و باطنی و قضاوت نکردن از روی ظاهر	۱۹
۰/۵	مردان حق/ انسان کامل	۲۰
۰/۵	شیردل/ شجاع/ شیرزن/ تیرانداز و مبارزی ماهر	۲۱
۰/۵	اشعار و متونی که احساسات، عواطف شخصی، حالات عاشقانه و امید را با زبانی نرم و لطیف بیان می‌کند.	۲۲
۰/۵	ب: غرور و خودشیفتگی	۲۳
۲۰	* تو بهاری و بهاران از توست *	